

BAB V

KACINDEKAN, IMPLIKASI, JEUNG RÉKOMÉNDASI

5.1 Kacindekan

Kumpulan carpon *Sapeuting di Cipawening* téh sakabéh caritana teu wéléh nyabit perkara lingkungan. Pasualan lingkungan anu natrat téh mangrupa gambaran tina kaayaan lingkungan kiwari anu kadéséh ku kamajuan jaman, boh kaayaan alamna boh kaayaan sosial tokohna. Tiori nu jadi tatapakan dina ieu panalungtikan nya éta tiori struktural Robert Stanton, tiori ékokritik anu mangrupa hasil adu manis antara tiori Éndraswara, William Rueckert, jeung Buell, sarta tiori pikeun bahan pangajaran anu ngagunakeun lima kritéria bahan ajar numutkeun Nasution. Métode nu dipaké dina ieu panalungtikan nya éta métode déskriptif. Ieu métode ngawengku sababaraha léngkah, diantarana ngajéntrékeun, nganalisis, jeung ngelompokkeun.

Dumasar kana hasil analisis, téma tina carpon nu dipaluruh téh teu jauh ti téma ngeunaan lingkungan, iwal ti téma carpon *Lain Baheula* anu miboga téma ngeunaan pamingpin nu teu adil. Galur dina opat carpon nu ditalungtik miboga kakaitan sebab-akibat dina ungal kajadianna. Salian ti éta ditilik tina lima tahap galur numutkeun Tasrif, luyu jeung kajadian atawa peristiwa dina sakabéh carpon, ti mimiti tahap *situation, generating circumstances, rising action, climax, dugi ka denouement*-na.

Palaku dina tilu carpon nu ditalungtik miboga sasaruan, nya éta ayana tokoh anu mireungeuh kana kaayaan lingkungan, saperti Olot Adhari dina carpon *Sapeuting di Cipawening*, bapa Dangdung dina carpon *Lain Carita Pondok*, jeung Akina Ujéb dina carpon *Tanah Paméakan*. Éta tokoh sakaligus salaku tokoh protagonis dina carponna. Anapon carpon *Lain Baheula* leuwih nyoko kana tokoh anu ngalaman konflik balukar ti kalakuanna sorangan nu teu bener dina mingpin kadalema, tokoh didieu nya éta Kangjeng Dalem Cumagug.

Latar utama dina carpon *Sapeuting di Cipawening* jeung carpon *Lain Carita Pondok* nya éta di lembur adat, carpon *Tanah Paméakan* mah latarna di imah

Ujéb, tiluanana aya dina latar waktu jaman kiwari. Anapon latar *Lain Baheula* nya éta kadaleman, aya dina jaman baheula.

Judul tina opat carpon téh kabagi dua, carpon *Sapeuting di Cipawening* jeung carpon *Tanah Paméakan* mah nunjukeun kana latar, latar waktu jeung latar tempat, anapon carpon *Lain Baheula* jeung *Lain Carita Pondok* mah ngagunakeun kecap modalitas anu hartina pikeun nyulayaan kecap sanggeusna.

Kritik ékologi dina opat carpon aya opat wangun kritik, nya éta alih fungsi lahan, pangaruh listrik, pangwangunan nu wawayagon sarta pangaruh pabrik. Hubungan tokoh jeung lingkungan digambarkeun ku: (1) paripolah tokoh anu ngawengku ngamangpaatkeun lingkungan, ngajaga lingkungan, jeung ngolah limbah; (2) omongan tokoh anu ngawengku ngeunaan pangwangunan sarta maham kana lingkungan; jeung (3) pamikiran tokoh anu ngawengku teu narima kana téknologi jeung interprétsi lingkungan. Anapon hubungan latar jeung lingkungan digambarkeun ku: (1) latar ekonomi; (2) dampak lingkungan; (3) adat istiadat; jeung (4) kawijakan pamaréntah.

5.2 Implikasi

Implikasi tina panalungtikan ieu nya éta ayana struktur pangwangun anu jelas dina opat carpon nu ditalungtik. Salian ti éta aya kritik-kritik ékologi nu nyangkaruk dina carpon, ngawengku pasualan lingkungan jaman kiwari, ngeunaan sampah, limbah, pangwangunan, pabrik, jeung alih fungsi lahan. Di dieu kagambar kumaha réfléksi tina kahirupan sapopoé ngeunaan lingkungan. Ditilik tina tokohna, kagambar ogé ayana tokoh nu teu ngadukung kana konservasi lingkungan, malahmandar kagambar sikep oknum pamaréntah ngeunaan konservasi ieu, minangka kritik sosial nu hayang di dugikeun ku pangarang.

5.3 Rékoméndasi

Carpon mangrupa rekaan fiksi nu ngawujud lalakon, umumna pondok sarta galur caritana atawa plot-na basajan. Dina carpon aya amanat nu hayang ditepikeun ku pangarang ka nu maca, salian ti éta carpon boga ajén-inajén nu gedé mangpaatna pikeun nu maca. Sawatara rékoméndasi nu disusun pikeun pihak anu

Herman Setiawan

*KUMPULAN CARPON SAPEUTING DI CIPAWENING KARYA USEP ROMLI H.M. PIKEUN ALTERNATIF
BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI KELAS X SMA (ULIKAN STRUKTURAL JEUNG EKOKRITIK)*
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

aya patalina jeung ieu panalungtikan saperti: masarakat akademik atawa nu maca, lembaga paélmuan, jeung nu nalungtik saterusna.

Pikeun masarakat akademik atawa nu maca Dipiharep bisa ngawanohkeun kana analisis ékokritik, utamana dina sastra Sunda anu masih kénéh kawilang tilikan nu teu ilahar. Salian ti éta dipiharep bisa ngeuyeuban pangaweruh kana kritik atawa aprésiasi karya sastra.

Lembaga paélmuan dipiharep bisa ngaronjatkeun atawa ngahudang karep kalangan akademisi kana aprésiasi kajian sastra atawa kritik sastra di widang ékologi.

Ieu panalungtikan masih aya kakurangan, pikeun panalungtik saterusna dipiharep bisa maham cara nerapkeun pamarekan ékologi, ogé kudu maham kana élmu ékologi. Salian ti éta panalungtik saterusna dipiharep bisa ngaguar leuwih jero kana analisis atawa kritik karya sastra.